

Výroční zpráva Centra mediévistických studií AV ČR a UK při FLÚ AV ČR, v. v. i., v Praze za rok 2020

I. Základní informace o pracovišti v roce 2020

1. Personální stav

Činnost CMS zajišťovalo v roce 2020 celkem 26 interních pracovníků v rámci přepočtených 16,45 úvazků.

Od 1. 1. 2020 došlo ke změně ve vedení CMS: ředitelem se stal Mgr. Pavel Soukup, Ph.D., zástupcem ředitele Mgr. Robert Novotný, Ph.D., a vědeckým tajemníkem Mgr. Václav Žůrek, Ph.D. Jako odborní pracovníci v CMS působili na částečné nebo celé úvazky: Mgr. Vojtěch Bažant, Ph.D.; Mgr. Pavlína Cermanová, Ph.D.; Mgr. Dušan Coufal, Th.D.; Mgr. Tereza Dufková; Mgr. Adéla Ebersonová, Ph.D. (rodičovská dovolená); Mgr. Kajetán Holeček; Mgr. Jakub Jauernig; Mgr. David Kozler; Mgr. Jan Kremer; doc. PhDr. Jiří Militký, Ph.D.; PhDr. Martin Musílek, Ph.D.; doc. Mgr. Martin Nodl, Ph.D.; Mgr. Adam Pálka; Martin Pjecha, M.A.; prof. PhDr. Petr Sommer, DSc.; Mgr. Jaroslav Svátek, Ph.D.; prof. PhDr. František Šmahel, DrSc.; Mgr. Martin Šorm; Mgr. Barbora Uchytílová; Mgr. Veronika Večeřová; PhDr. Jana Zachová, CSc. V rámci spolupráce Akademie věd ČR s GWZO Leipzig nastoupila od 1. 3. 2020 na místo koordinátorky Mgr. Iveta Coufalová. Externě s CMS spolupracovala prostřednictvím DPP Mgr. Hana Chorvátová, Ph.D., neformálně Dr. Gabriel Silagi. Knihovnu spravoval Mgr. Stanislav Hlaváč. Jako pomocné vědecké síly působili Eliška Frešerová a Václav Paděra. Funkci sekretářky vykonávala od počátku roku 2020 Mgr. Milada Stalker.

2. Finanční zajištění činnosti CMS

Rozpočet CMS byl v roce 2020 více než ze dvou třetin tvořen fakultativními prostředky. Institucionální rozpočet v rámci AV ČR zůstal zachován na úrovni předchozího roku. Druhý zřizovatel CMS, Univerzita Karlova a její Filozofická fakulta, podpořil v roce 2020 činnost CMS částečnou úhradou režijních nákladů spojených s podporou doktorského studia a poskytnutím stipendií studentům pracujícím v CMS. Dva pracovníci CMS jsou zapojeni do projektu UNCE na Filozofické fakultě UK.

Přibližně polovinu rozpočtu CMS zajišťovaly grantové projekty. Stěžejní část financování zabezpečoval projekt *Od performativity k institucionalizaci. Řešení konfliktů v pozdním středověku (strategie, aktéři, komunikace)* (GA ČR v rámci Programu podpory projektů excelence v základním výzkumu EXPRO; CMS ve spojení Ústavem pomocných věd historických a archivnictví FF MU v Brně, hlavní řešitel P. Soukup). V roce 2020 CMS pokračovalo v práci na projektu LINDAT/CLARIAH-CZ (Velké výzkumné infrastruktury MŠMT), podprojekt MEMORI (za CMS R. Novotný, portál Czech Medieval Sources online). Nově jsou od roku 2020 v CMS řešeny projekty *Obchod – peníze – lichva. Pražští měšťané v ekonomickém prostoru Evropy (13.–15. století)* (Juniorský grant GA ČR, hlavní řešitel M. Musílek) a *Historické prameny na dosah. Zpřístupnění středověkých písemných dokumentů formou kontextuální databáze* (TA ČR ÉTA, hlavní řešitel R. Novotný).

II. Vědecká činnost CMS

1. Vědecké projekty

Grantové projekty

Od performativity k institucionalizaci. Řešení konfliktů v pozdním středověku (strategie, aktéři, komunikace)

Projekt GA ČR EXPRO 19-28415X, hlavním řešitelem je P. Soukup, dále se na projektu podílejí V. Bažant, P. Cermanová, D. Coufal, J. Jauernig, M. Nodl, R. Novotný, A. Pálka, M. Pjecha, M. Šorm a V. Žůrek.

Druhý rok byl věnován rozpracování dílčích témat a přípravě prvních publikačních výstupů. Za CMS bylo v roce 2020 vydáno osm studií. Dvě mezinárodní konference, původně naplánované na rok 2020, byly kvůli protipandemickým opatřením přeloženy na rok 2021: *Strukturbildungen in langfristigen Konflikten des Spätmittelalters (1250–1500)* (Brno, 3.–5. 6. 2021) a *Radical Religious Communities in Premodern Societies* (Tábor, 9.–11. 6. 2021, ve spolupráci s Husitským muzeem).

Obchod – peníze – lichva. Pražští měšťané v ekonomickém prostoru Evropy (13.–15. století)

Juniorský grant GA ČR 20-10897Y, hlavním řešitelem je M. Musílek, dalšími spolupracovníky K. Holeček a V. Večeřová.

V roce 2020 došlo k zahájení vědeckého bádání a archivních rešerší. Vzhledem k pandemické situaci nemohla být v plánovaném rozsahu realizován výzkum v domácích a zahraničních archivech a knihovnách. Hlavní řešitel M. Musílek zahájil práce na odborné anglickojazyčné monografii s pracovním názvem *Mammon rule everybody. The burghers of Prague in the economic space of Europe (13th–15th century)*. Do tisku či redakčního řízení v mezinárodních časopisech byly odevzdány čtyři studie.

Historické prameny na dosah. Zpřístupnění středověkých písemných dokumentů formou kontextuální databáze

Grant TA ČR TL03000365 v programu ÉTA, hlavním řešitelem je R. Novotný, spoluřešiteli Petr Elbel (Ústav pomocných věd historických a archivnictví FF MU v Brně) a Aleš Horák (Centrum zpracování přirozeného jazyka FI MU v Brně). Za CMS se na projektu dále podílejí T. Dufková, J. Jauernig a D. Kozler.

Projekt byl zahájen 1. 5. 2020, práce historické sekce se soustředily především na Repertorium listin a listů k husitskému období 1419–1436. Kromě vytvoření závazných pravidel registrování byl během roku utvořen katalog dokumentů (ke konci roku čítal 4440 položek), zhotoveno bylo již 930 registů v xml struktuře.

Další projekty

Czech Medieval Sources online (R. Novotný, J. Jauernig, B. Uchytlová). Během roku 2020 pokračovaly práce na internetovém portálu zejména díky finanční podpoře v rámci projektu LINDAT/CLARIAH-CZ (MEMORI). Bylo zprovozněno fulltextové vyhledávání, veškeré knižní edice byly zároveň nahrány do Registru digitalizace a Souborného katalogu ČR. V průběhu roku se podařilo zpřístupnit 35 nových edic, mimo jiné kompletní Základy starého místopisu Pražského. Pokračovaly i práce na nové úpravě edic, které byly dosud zpřístupněny jen v nízké kvalitě (dva svazky Archivu českého a dva svazky Urkundliche Beiträge zur Geschichte des Hussitenkrieges). Celkově dosáhl počet svazků ke konci roku 2020 počtu 832. Začaly také práce na metadatovém modulu, na jehož vývoji se podílí B. Uchytlová.

Rozcestník (nejen) medievistických periodik (R. Novotný, D. Kozler). Portál si klade za cíl usnadnit orientaci v časopisech a periodicky vycházejících sbornících s příspěvky se středověkou tematikou, přístupných online. Vedle linkování již online publikovaných časopisů CMS systematicky skenuje dosud nedigitalizovaná periodika, většinou po dohodě či přímo za spolupráce s příslušnými redakcemi. V roce 2020 takto byly zpřístupněny *Paginae historiae*,

Zprávy Archivu Univerzity Karlovy a většina čísel časopisu Auriga – Zprávy Jednoty klasických filologů. Prolinkovány byly časopisy Listy filologické, Byzantinoslavica, Jahrbuch des Vereines für Geschichte der Deutschen in Böhmen, Genealogické a heraldické listy a České museum filologické. Proběhla zároveň kompletní aktualizace údajů v Rozcestníku. Ke konci roku 2020 bylo zpřístupněno celkem 72 řad časopisů.

Magistri Iohannis Hus Opera omnia. Při CMS působí akademická Komise pro vydávání spisů M. Jana Husa, která koordinuje ediční práce a zprostředkovává vydávání řady v rámci série Corpus Christianorum – Continuatio mediaevalis nakladatelství Brepols. Předsedkyní komise je doc. Helena Krmíčková.

Strategie AV 21

Pracoviště je zapojeno několika projekty do programu Strategie AV 21; zejména je s ním spjata koordinace výzkumných programů Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací (P. Sommer, V. Bažant) a Město jako laboratoř změny: stavby, kulturní dědictví a prostředí pro bezpečný a hodnotný život (M. Nodl).

2. Uspořádané konference a kolokvia

– *Hlína a kamení*, Praha 21.–22. 1. 2020, konference pořádaná FF UK za spolupořadatelství CMS (za CMS M. Šorm, V. Bažant)

– „*Groš, jenž jest všech věcí cena a pohodlná všem otměna*“. *Ceny, mzdy, peníze a ekonomické myšlení ve středověkých a raně novověkých městech*, Praha, 10. 9. 2020, konference pořádaná CMS (M. Musílek)

III. Mezinárodní spolupráce

1. Spolupráce Akademie věd ČR s GWZO Leipzig

K Centru mediévistických studií je od roku 2020 organizačně přičleněna společná výzkumná platforma AV ČR a Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa (GWZO). Platformu řídí P. Sommer, její tajemnicí je I. Coufalová. Platforma má za úkol přispívat k posilování spolupráce mezi GWZO a společenskovědními ústavů AV ČR v oblasti vědy a výzkumu, přenosu výsledků výzkumu směrem k veřejnosti a podpory nadnárodního akademického vzdělávání. Jednání zástupců ústavů AV ČR, GWZO a Univerzity Lipsko se uskutečnilo 26. 8. 2020 v Praze. Slavnostní zasedání plánované na listopad 2020 bylo kvůli pandemii zrušeno.

2. Pobyty a přednášky zahraničních badatelů v CMS

V září roku 2020 pobývala v CMS na badatelské stáži díky financování Fellowshipem Josefa Dobrovského (AV ČR) Olga Kalashnikova, doktorandka z CEU v Budapešti.

IV. Vědecká výchova v rámci doktorského studia

1. Setkání doktorandů a Letní škola mediévistických studií

Jarní setkání doktorandů muselo být z důvodů protipandemických opatření zrušeno. Ve dnech 4.–6. 9. 2020 se v sázavském klášteře uskutečnil 16. ročník Letní školy mediévistických studií. Úvodní přednášky se ujal Ivan Klimeš, následoval tematický blok „Medievalismus“ a po něm diskuzní kulatý stůl s tématem „hraní historie“. Nedělní „Otevřená scéna“ s příspěvky doktorandů byla zorganizována jako posterová sekce, po ní následoval blok souběžných

praktických seminářů. Odpolední exkurze zaměřila na hrad Pirkštejn, kde se výkladu ujal Miroslav Kovář. Zúčastnilo se přibližně 75 mladých medievistů.

2. Společné doktorské studijní programy

V prosinci 2020 byla schválena nová akreditace doktorského programu „Latinská medievistika a novolatinská studia“, realizovaného Ústavem řeckých a latinských studií FF UK ve spolupráci s Filosofickým ústavem AV ČR. Na programu se podílejí čtyři vědecké útvary FLÚ včetně CMS. CMS má zastoupení v oborové radě a jeho pracovníci mohou působit jako školitelé.

V srpnu 2020 byla mezi Filosofickým ústavem AV ČR a dvěma společenskovědními fakultami Univerzity Lipsko uzavřena smlouva, která umožňuje doktorské studium pod společným vedením školitelů z Univerzity Lipsko a z FLÚ/CMS. Vedení AV ČR nabízí podporu doktorandům pro jejich pobyty v Lipsku.

3. Semináře, kurzy, konzultace

Po většinu roku 2020 byly možnosti pořádání vědeckých setkání, výuky a konzultací omezené na virtuální prostor. Konzultace pro diplomanty a doktorandy, na nichž se podílejí všichni zaměstnanci CMS, tak byly značně redukovány. V roce 2020 se tradiční «jour fixe», seminář doktorandů, postdoktorandů a vědeckých pracovníků zaměřený na diskusi a badatelské reportáže, koordinovaný P. Cermanovou, odehrál pouze třikrát, a to s tímto programem: 16. 1. Petr Čornej, Jan Žižka. Příběh knihy; 20. 2. Jan Kremer, Digitální hry jako historie. Příklad Kingdom Come: Deliverance. V březnu proběhl formou exkurze do kostela sv. Apolináře s důrazem na cyklus středověkých fresek, slova se ujali Robert Gája, Jan Dienstbier a Petr Skalický.

Jako náhradu za omezené možnosti vědecké diskuze uspořádalo CMS na podzim interní sérii on-line přednášek pro své pracovníky. Prezentovaná byla následující témata: 12. 11. Adam Pálka, Soudce chebský jako (ne)významný element českého utrakvismu 15. i 16. století; 19. 11. Martin Nodl, Sexuální morálka a královská autorita v pozdním středověku; 26. 11. Kajetán Holeček, Židovské půjčky ve středověkém Znojmě; 3. 12. Pavel Soukup, Kolik bylo křížových výprav proti husitům (a potřebujeme to vědět?); 17. 12. Václav Žůrek, Jaká byla intence staročeského zpracování Knížky o hře šachové?

V. Výběr z popularizačních aktivit

1. Mediální vystoupení

- *Pandemie byly a budou, Česku se nevyhýbaly. Lidstvo se s nimi naučilo žít*, vystoupení Martina Nodla v pořadu Reportéři ČT (19. 5. 2020)
- *Snídaně s Novou*, rozhovor Roberta Novotného o bitvě na Vítkově (26. 6. 2020)
- *Týden vědy a techniky 2020 – Zahrát si historii*, videopřednáška Jana Kremera o digitálních hrách a historické vědě na serveru Youtube (3. 11. 2020)
- *Léto 1420, v Praze je nezvyklé horko*, účast Pavla Soukupa na přípravě článku o bitvě na Vítkově pro Reportér magazín, č. 7/2020
- *Bitva na Vítkově. 600 let od 14. července 1420*, videorozhovor Roberta Novotného pro multimediální představení bitvy na serveru Aktualne.cz
- *Praha proti všem. Před 600 lety čelilo město křížové výpravě*, rozhovor s Martinem Nodlem Pro deník MfDnes (6. 7. 2020)
- *Medieval Radio – Podcast Past Perfect!*, rozhovor Anny Kinde s Václavem Žůrkem pro podcast na webu Department of Medieval Studies, Central European University (10. 12. 2020)
- *Darovanému koni na zuby nehleď*, vystoupení Martina Nodla v rozhlasovém pořadu (11. 1. 2020)

2. Ostatní

- Redakční činnost v edičních řadách nakladatelství Argo: Historické myšlení, Každodenní život, Ecce homo, Dějiny Evropy a Memoria medii aevi (M. Nodl)
- Redakční činnost v ediční řadě Středověk Nakladatelství Lidové noviny a v časopise Dějiny a současnost (R. Novotný, M. Šorm); příprava monotematického čísla Dějiny a současnost 10/2020 *Hry jako historie* (J. Kremer)
- Prezentace CMS na síti Facebook, zveřejňování informací o publikační a přednáškové aktivitě na poli medievistiky (J. Kremer)

VI. Publikace vydávané Centrem medievistických studií

- časopis *Studia mediaevalia Bohemica* (ISSN 1804-0977, šéfredaktoři F. Šmahel a R. Novotný, redaktor V. Žůrek).
- časopis *Numismatický sborník* (ISSN 0546-9414, redaktor J. Militký)

CMS a jeho pracovníci v roce 2020 vydali tyto monografie, edice a sborníky:

Samostatné monografie a edice

- Dušan COUFAL, *Turnaj víry: polemika o kalich na basilejském koncilu 1431–1433*, Praha 2020 (= Studie a prameny k dějinám myšlení v českých zemích, 20), 650 s.
- Martin NODL, *Średniowiecze w nas*, Gdańsk 2019, 301 s.
- Pavel SOUKUP, *Jan Hus: The Life and Death of a Preacher*, West Lafayette, Indiana 2020
- František ŠMAHEL, *Rewolucja husycka, tom III: Działania wojenne*, Oświęcim 2020, 466 s.
- František ŠMAHEL, *Tábor I. Od počátku osídlení do roku 1452*. Archeologické exkurzy zpracovali Miloš Drda, František Janda, Jiří Bumerl, Praha 2020 (= Dějiny českých, moravských a slezských měst), 548 s.
- Ondřej z Řezna. *Husitská kronika. Dialog o českém kacířství*, edd. Jana ZACHOVÁ – Soňa ČERNÁ – Pavel SOUKUP, Praha 2020 (= Memoria medii aevi, 27), 341 s.

Editorství a kolektivní publikace

- *A Companion to the Hussites*, edd. Pavel SOUKUP – Michael VAN DUSSEN, Leiden – Boston 2020 (= Brill's Companions to the Christian Tradition, 9), 453 s.
- *Marxismus a medievistika: společné osudy?*, edd. Martin NODL– Piotr WĘCOWSKI, Praha 2020 (= Colloquia mediaevalia Pragensia, 22), 241 s.

VII. Vědecká rada CMS a členové/Fellows CMS

Na činnost CMS dohlíží vědecká rada ve složení doc. Mgr. Antonín Kalous, M.A., Ph.D. (předseda); prof. PhDr. Marie Bláhová, DrSc.; prof. PhDr. Lenka Bobková, CSc.; PhDr. Alena Černá, Ph.D.; doc. Mgr. Lucie Doležalová, Ph.D.; Mgr. Petr Elbel, Ph.D.; prof. PhDr. Ivan Hlaváček, CSc.; prof. PhDr. Petr Charvát, DrSc.; prof. PhDr. Petr Sommer, DSc. (zvolen po rezignaci P. Soukupa); PhDr. Robert Šimůnek, Ph.D., DSc.; prof. PhDr. František Šmahel, DrSc.

V roce 2020 CMS s lítostí přijalo zprávu o úmrtí prof. Jiřího Slámy. Na 53. plenárním zasedání Fellows dne 24. 2. 2020 byli novými členy zvoleni Tomáš Klimek, Tomáš Klír, Jiří Macháček, Petra Melicharová, Richard Němec a Ladislav Varadzin. Během zasedání přednášel Dalibor

Havel na téma „Latinská písemná kultura v Čechách 11. století: pražská kapitula, břevnovský klášter“.

VIII. Knihovna CMS

Za rok 2020 přibylo do knihovny 338 knih a 171 svazků periodik, z nichž 228 bylo zakoupeno, 131 získáno výměnou, 140 darem a na vydání 10 publikací se podílelo samo CMS. Knihovna obsahuje celkem 9845 zaevidovaných knih a 4492 svazků periodik (stav k 31. 12. 2020). Díky financím z grantových projektů má knihovna možnost získávat nákladné zahraniční publikace. Mezi nákupy tohoto roku vyniká akvizice 35 svazků z ediční řady Corpus Christianorum. Důraz je kladen rovněž na výměnu publikací CMS s mnoha institucemi v ČR i v zahraničí.

Během roku 2020 pokračovala reorganizace knihovny. Celý fond periodik byl abecedně uspořádán a jednotlivé části knižního fondu jsou postupně řazeny do nových tematických signatur. Výraznou měrou se na novém uspořádání podílela studentka oboru knihovnictví Alžběta Kavanová. Dlouhodobý nedostatek prostoru pro narůstající knihovní přírůstky byl řešen využitím dosud prázdných míst. Reorganizace bude probíhat rovněž v roce 2021. I nadále je kompletní a pravidelně aktualizovaný knihovní katalog čtenářům k dispozici na webu knihovny ve formě přírůstkových seznamů knih a periodik. Knihovna pokračuje v katalogizaci knih v systému Aleph, na níž se podílejí studentky Markéta Andršová, Mgr. Klára Fleková a Ráchel Vašáková. Souborný katalog ČR momentálně eviduje 4610 publikací z fondu CMS. Knihovnu spravoval S. Hlaváč.

IX. Webové stránky

Webové stránky spravuje J. Kremer, k nalezení jsou na adrese <http://cms.flu.cas.cz>. Stránky se snaží kromě prezentace CMS nabídnout rovněž servis medievistické obci v podobě *Rukověti medievistiky*, která prozatím zastřešuje šest dílčích projektů; jsou jimi Czech Medieval Sources online, Rozcestník (nejen) medievistických periodik, Repertorium operum antihussiticorum, Chronologické tabulky, Databáze benediktinských klášterů a Viaticum – Databáze návštěvníků českých zemí. Velkou popularitu si získal kalendář medievistických akcí *Denní medievista* (<https://medievista.cz/>).

Sestavil Václav Žůrek.

Zprávu předkládá Pavel Soukup, ředitel CMS.

V Praze dne 23. února 2021.

Zpráva byla přijata Vědeckou radou CMS na jejím zasedání dne 3. března 2021.

Bibliografie pracovníků CMS za rok 2020

- BAŽANT Vojtěch – ŠORM Martin, *S panem Broučkem do středověku a zase zpátky: k dějinám humoru a korektnosti*, Vital 14, č. 2, 2020, s. 6–9
- CERMANOVÁ Pavlína, *The Apocalyptic Background of Hussite Radicalism*, in: A Companion to the Hussites, edd. Van Dussen, M. – Soukup, P., Leiden – Boston 2020 (= Brill's Companions to the Christian Tradition, 9), s. 187–218
- CERMANOVÁ Pavlína, *Opis Secretum secretorum*, in: Kříž z Telče (1434–1504). Písař, sběratel a autor, edd. Doležalová, L. – Dragoun, M., Praha 2020, s. 131–139
- COUFAL Dušan, *Turnaj víry: polemika o kalich na basilejském koncilu 1431–1433*, Praha 2020 (= Studie a prameny k dějinám myšlení v českých zemích, 20)
- COUFAL Dušan, *Key Issues in Hussite Theology*, in: A Companion to the Hussites, edd. Van Dussen, M. – Soukup, P., Leiden – Boston 2020 (= Brill's Companions to the Christian Tradition, 9), s. 261–296
- KREMER Jan, *Hra o historii: digitální reprezentace minulosti*, Dějiny a současnost 31, č. 10, 2020, s. 10–13
- MUSÍLEK Martin, *Žaloba kněze Bedřichova i páně Jiříkova s odpory. "Unikátní pramen k politické realitě a každodennosti poděbradské éry*, in: Pro pana profesora Libora Jana k životnímu jubileu, edd. Chocholáč, B. – Malíř, J. – Reitinger, L. – Wihoda, M., Brno 2020, s. 543–559
- MILITKÝ Jiří – BĚHOUN Petr – BUDAJ Marek, *Nález dvou středověkých uherských dukátů z Jindřichova Hradce*, Numismatický sborník 33, 2019, s. 244–248
- MILITKÝ Jiří – DROBERJAR Eduard, *Kovové artefakty na sídlištích z doby římské ve Všechlapech a Krchlebích (okr. Nymburk)*, Archeologie ve středních Čechách 24, 2020, s. 465–482
- NODL Martin, *Średniowiecze w nas*, Gdańsk 2019
- NODL Martin – WĘCOWSKI Piotr (edd.), *Marxismus a medievistika: společné osudy?*, Praha 2020 (= Colloquia mediaevalia Pragensia, 22)
- NODL Martin, „*Dějiny pod dohledem*“: *polské dějiny dějepisectví v letech 1945–1990. Přehled bádání posledního dvacetiletí*, Český časopis historický 118, 2020, s. 712–724
- NODL Martin, *Sexuální morálka a královská autorita*, Český časopis historický 118, 2020, s. 599–618
- NODL Martin, *Husitství jako raně buržoazní revoluce*, in: *Marxismus a medievistika: společné osudy?*, edd. Nodl, M. – Węcowski, P., Praha 2020 (= Colloquia mediaevalia Pragensia, 22), s. 159–179
- NODL Martin, *Čas pozdního středověku a čas moderního světa aneb esej o nečekaném návratu*, in: Pro pana profesora Libora Jana k životnímu jubileu, edd. Chocholáč, B. – Malíř, J. – Reitinger, L. – Wihoda, M., Brno 2020, s. 585–594
- NODL Martin, *Král z vůle biskupů: cesta ke koruně Vladislava Lokýtky*, Dějiny a současnost 31, č. 6, 2020, s. 36–39
- NOVOTNÝ Robert, *K počátkům české šlechty: otázka kontinuity a vizuální reprezentace*, in: Pro pana profesora Libora Jana k životnímu jubileu, edd. Chocholáč, B. – Malíř, J. – Reitinger, L. – Wihoda, M., Brno 2020, s. 131–143

- NOVOTNÝ Robert, *Nacionalista, liberál, revolucionář: Jan Hus v učebnicích dějepisu*, in: Hus – husitství – tradice – Praha. Od reality k mýtu a zpátky, edd. Doležalová, E. – Holý, M. – Knotková, V. – Ledvinka, V. – Šebek, J., Praha 2020, s. 391–400
- NOVOTNÝ Robert, *Nepřátelé státu, nepřátelé lidu, nepřátelé revoluce: šlechta v marxistické medievistice*, in: Marxismus a medievistika: společné osudy?, edd. Nodl, M. – Węcowski, P., Praha 2020 (= Colloquia mediaevalia Pragensia, 22), s. 119–134
- PÁLKA Adam, *Husitské poselstvo, projev Pax vobis, šestice stručných vzpomínek: (staro)nové poznatky k chebskému jednání z května 1432*, Český časopis historický 118, 2020, s. 7–45
- PÁLKA Adam, *Přijímání maličkových jako třetí plocha mezi utrakvisty a katolíky po roce 1436*, Mediaevalia Historica Bohemica 23, č. 1, 2020, s. 59–108
- PJECHA Martin, *Hussite Eschatological Texts (1412–1421): Introduction and Translations*, in: Early Modern Prophecies in Transnational, National and Regional Contexts, edd. Laborie, L. – Hessayon, A., Leiden – Boston 2021, s. 23–83 [vyšlo 2020]
- SOMMER Petr, *Widukindův vicinus subregulus a začátky českého státu*, in: Pro pana profesora Libora Jana k životnímu jubileu, edd. Chocholáč, B. – Malíř, J. – Reitinger, L. – Wihoda, M., Brno 2020, s. 71–84
- SOMMER Petr, *Nové poznatky o českých středověkých mendikantských konventech*, Via lucis 1/2, 2020, s. 81–101
- SOUKUP Pavel, *Jan Hus: The Life and Death of a Preacher*, West Lafayette, Indiana 2020 (= Central European Studies)
- SOUKUP Pavel – VAN DUSSEN Michael (edd.), *A Companion to the Hussites*, Leiden – Boston 2020 (= Brill's Companions to the Christian Tradition, 9)
- SOUKUP Pavel – VAN DUSSEN Michael, *Introduction: Hussite Histories*, in: A Companion to the Hussites, edd. Van Dussen, M. – Soukup, P., Leiden – Boston 2020 (= Brill's Companions to the Christian Tradition, 9), s. 1–22
- SOUKUP Pavel, *Římské jaro Ctibora z Volfštejna: o papežské nobilitaci z roku 1475 a jedné neuskutečněné fundaci*, in: Pro pana profesora Libora Jana k životnímu jubileu, edd. Chocholáč, B. – Malíř, J. – Reitinger, L. – Wihoda, M., Brno 2020, s. 561–573
- ŠMAHEL František, *Rewolucja husycka, tom III: Działania wojenne*, Oświęcim 2020
- ŠMAHEL František, *Tábor I. Od počátku osídlení do roku 1452*. Archeologické exkurzy zpracovali Miloš Drda, František Janda, Jiří Bumerl, Praha 2020 (= Dějiny českých, moravských a slezských měst)
- ŠMAHEL František, *Filip z Padeřova a jeho bible. Glosy inspirované četbou*, Český časopis historický 118, 2020, s. 447–460
- ŠMAHEL František, *Trojí Francie, galikanismus a husitské Čechy*, Český časopis historický 118, 2020, s. 697–711
- ŠORM Martin, *Nová rada k starým sporům: báseň Smila Flašky v zajetí historie*, Česká literatura 68, 2020, s. 271–301
- ŠORM Martin – TUREK Matouš, *La matière arthurienne en langue tchèque à la fin du Moyen Âge*, in: La matière arthurienne tardive en Europe, 1270–1530, ed. Ferlampin-Acher, Ch., Rennes 2020, s. 1141–1151

ŠORM Martin, *The Fragile Masculinity of Adolescents: Tandariáš in the Manuscripts*, in: Arthur en Europe à la fin du Moyen Âge: Approches comparées (1270–1530), ed. Ferlampin-Acher, Ch., Paris 2020 (= Encounters, 442), s. 151–170

ZACHOVÁ Jana – ČERNÁ Soňa – SOUKUP Pavel (edd.), *Ondřej z Řezna. Husitská kronika. Dialog o českém kacířství*, Praha 2020 (= Memoria medii aevi, 27)

ŽŮREK Václav, *Korunovační řád Karla IV. jako historický pramen*, in: Korunovační řád Karla IV., ed. Jamborová, M., Dolní Břežany 2019, s. 11–20 [vyšlo 2020]